

Verslag Workshop Zelfdoen! Burgerparticipatie bij Gebiedsontwikkeling

Femke Heythekker, consultant burgerparticipatie, Dorpsfemme

Janneke Verdijk, medewerker plattelandsontwikkeling, Welzijn Midden-Drenthe

Hieronder treft u de inleiding aan, het is een link naar de Prezi presentatie.

http://prezi.com/-qo-1e1aji6f/present/?auth_key=3pe6rek&follow=rpceouz4eddg

Onderzoek “Burgerparticipatie bij Gebiedsontwikkeling” 2011

Het doel van het onderzoek naar Burgerparticipatie bij Gebiedsontwikkeling (van Femke) is om meer inzicht te krijgen in de wijze waarop de gebiedsontwikkelaars bij gemeenten effectiever gebruik kunnen maken van (verschillende vormen van) burgerparticipatie. Hoe wordt ‘burgerparticipatie’ door gebiedsontwikkelaars in Noord-Nederland gezien en toegepast? Welke deskundigheid hebben gebiedsontwikkelaars ten aanzien van bewonersparticipatie?

Het onderzoeksrapport “Burgerparticipatie bij gebiedsontwikkeling” kan worden opgevraagd. Graag mailen naar mail@dorpsfemme.nl

Naast informatie over de uitkomsten van het onderzoek zijn er aan de hand van quizvragen enkele praktijkvoorbeelden aan bod gekomen. Niet altijd was het antwoord goed of fout maar ontstond er een discussie. Net als in de praktijk verschilt de aanpak maar kunnen we wel van elkaar leren door te praten over de verschillen.

Femke Heythekker
Koekoeksweg 5
7991 TM Geeuwenbrug
06 10592219
www.dorpsfemme.nl

Vraag 1 Informele ontmoeting

Casus

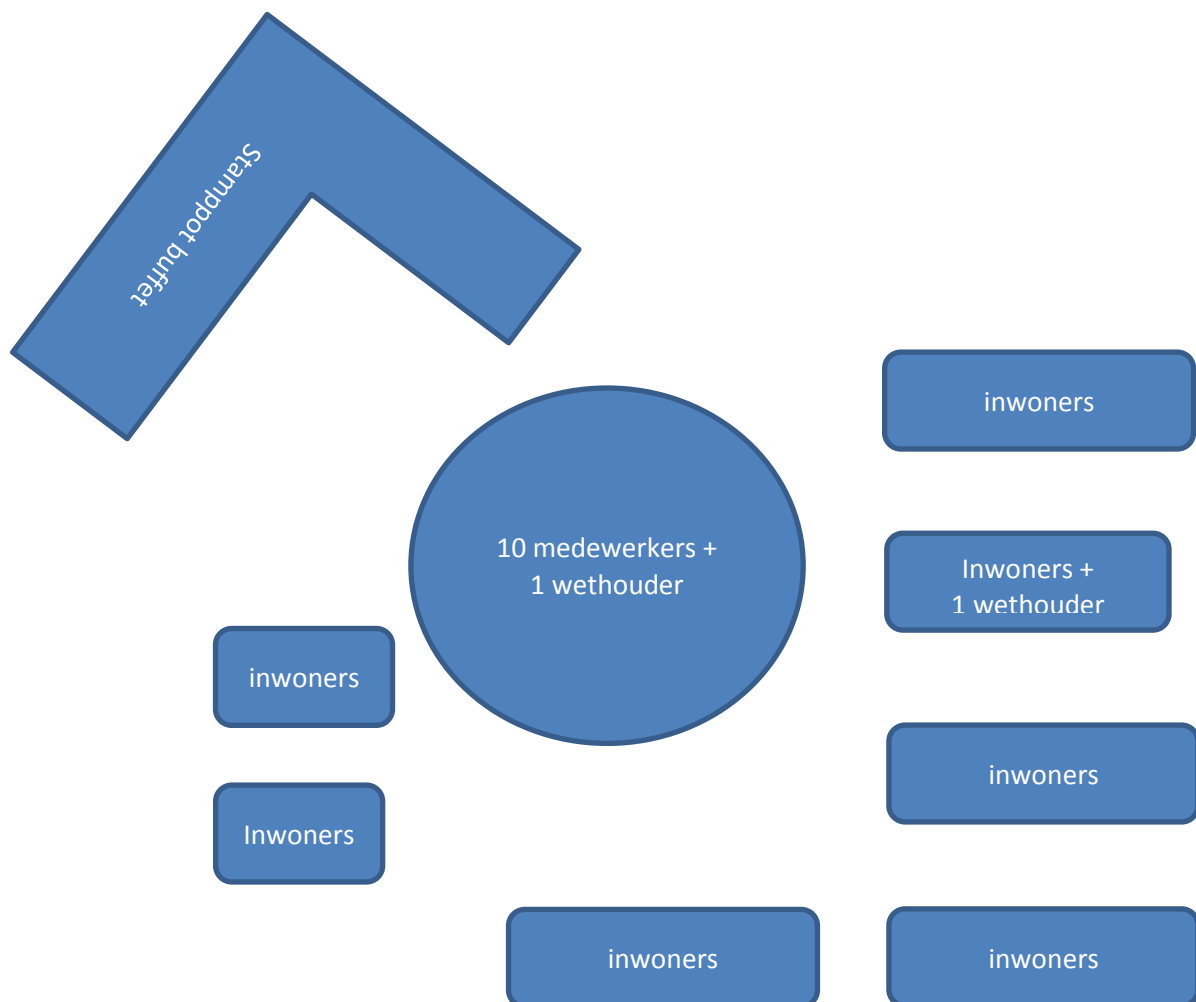
Er is een informatie bijeenkomst voor inwoners. Omdat de vorige bijeenkomst nogal formeel en afstandelijk was, is er nu voor een informelere setting gekozen. De bijeenkomst start om half 6 met een stamppotbuffet. Op de bijeenkomst waren 2 wethouders, 10 beleidsmedewerkers en 50 inwoners. Iedereen mag zelf kiezen waar men gaat zitten.

Tekenopdracht:

Teken de opstelling wat u denkt waar de medewerkers, wethouders en inwoners in werkelijkheid gingen zitten?

Besproken:

Wenselijk is dat de professionals zich mengen tussen de inwoners. Echter is men in de praktijk toch geneigd zijn om even snel een collega aan te schieten en de dagelijkse werkzaamheden door te nemen. Juist de informele ontmoeting met de inwoner is essentieel in dit vakgebied en krijg je de meest interessante informatie boven tafel.

Vraag 2 Communicatiemiddel

Casus

Binnen een groot project, in het kader van krimp en leefbaarheid, kunnen dorpsbelangen verenigingen een budget aanvragen van € 1.000,-. Dit bedrag is om initiatieven uit het dorpen te stimuleren en te laten groeien. De opdracht van de gemeente is zich terug te trekken en enkel de regie te voeren.

Meerkeuze vraag

Vlak voor de kerstdagen is bekend dat Dorp X in aanmerking komt voor het budget en dat is natuurlijk goed nieuws voor het dorp. Welk communicatiemiddel zou er gekozen zijn om dit heugelijke feit mee te delen?

- A. Even een telefoontje, na de kerst zien we wel verder
- B. Een mooie handgeschreven kerstkaart (met een hert erop) gaat de deur uit**
- C. Formele brief, met daarin alle randvoorwaarden van het budget
- D. Een e-mail is voldoende, het dorp redt zich verder wel

Uitleg

Moeten we een budget van € 1.000,- juridisch kunnen verantwoorden? Gaat het niet een stapje te ver dat we alles willen afdichten met procedures? Moeten we dorpsbelangen erop attenderen om de bonnen te bewaren tot een bepaalde data zodat de accountant eventueel navraag kan doen?

Diverse organisatie hanteren een regel dat alles onder de € 5.000,- uitgegeven kan worden zonder zich te hoeven verantwoorden. Wel moet men zich houden op het resultaat, niet door verantwoording van bonnen maar door contact te houden met de inwoners.

Vraag 3 Meetsysteem

Er is een bewonersbijeenkomst in het gemeentehuis. Inwoners van de hele gemeente worden geïnformeerd over de structuurvisie van de gemeente. De raadszaal zit tot de nok toe vol in tegenstelling tot de vorige bijeenkomst met een opkomst van 15 mensen.

Vraag:

Hoeveel inwoners zouden er daadwerkelijk geweest zijn?

Aantal inwoners gemeente: Ongeveer 20.000

Antwoord:

Ruim 50 inwoners aanwezig.

Het getal van de opkomst zegt weinig over de bijeenkomst.

Uitleg

Bij gemeenten worden verschillende meetsystemen toegepast om leefbaarheid, participatie en draagvlak te meten. Eén daarvan is het tellen van inwoners bij bijeenkomsten. Maar wat zegt dit? In dit geval waren inwoners geïnformeerd via de krant en de website van de gemeente. De gemiddelde leeftijd op deze bewonersbijeenkomst lag erg hoog, verder waren er veel ondernemers in de zaal. Helaas komen er weinig jongeren (iedereen onder de 40?) af op bewonersbijeenkomsten. Inzet van social media zou een middel kunnen zijn om jongeren te informeren. Er zal gezocht moeten worden naar andere methoden om toch input te krijgen van jongeren.

Vraag:

Welk meetsysteem wordt bij u in de gemeente toegepast?

Diverse methoden werden genoemd:

1. Tevredenheidsonderzoek
2. Inwoners tellen
3. Registratie aantal klachten (geen juiste meetmethode)
4. Een registratiesysteem met een set prestatie indicatoren
5. Onderhoud van contacten
6. Dorpsspiegel

Vraag 4 Evalueren

Snelheidsvraag (handen bij de knop)

Wanneer ga je evalueren?

- A. Vooraf
- B. Tussentijds
- C. Achteraf

Uitleg

Er worden prachtige evaluatierapporten geschreven, dossiers dik. Vervolgens wordt er weinig mee gedaan. Door tijdsdruk wordt vaak vooraf en tussentijdse evaluatie overgeslagen.

Tip

1. Kies de juiste mensen waarmee je gaat evalueren.
2. Maak een korte duidelijk rapportage zodat het voor de volgende gebruiker weinig tijd kost om te leren van fouten en de succesverhalen.

Gesloten vragen

1. Op een bewonersavond voor de dorpsvisie Oranje 95% van de huishoudens vertegenwoordigd.

NEE: was 100%

2. De sociale structuur van de dorpen veranderd.

JA: mensen hebben hun leven anders ingericht dan 50 jaar geleden, ontgroening, vergrijzing...etc.

3. Inwoners kunnen, zeker dankzij internet, genoeg informatie overal vandaar halen om voldoende op de hoogte te zijn.

NEE: als je iedereen wilt bereiken of iedereen de kans wil bieden mee te doen of te denken kun je ook proberen om mensen op andere manieren betrekken. Investeren aan het begin van het proces levert aan het eind vrijwel altijd iets op. (Meer dan een miljoen mensen in Nederland zijn laaggeletterd, dit zijn mensen met de Nederlandse nationaliteit).

4. In een dorp hangt **altijd alles** met elkaar samen

JA: je ontkomt niet aan een integrale benadering.

5. Door internet hebben we geen dorpskranten meer nodig.

Nee. Ieder dorp kiest haar eigen medium.

6. Naarmate burgerparticipatie toeneemt, verliest mijn organisatie sturingskracht.

JA: en we kunnen de touwtje iets laten vieren.

Nee: Uiteindelijk zal juist de organisatiekracht toenemen.

7. Meerdere niveaus van participatie zijn te combineren.

JA: het participatieniveau zal afgestemd moeten worden om de inwoners en op wat de organisatie kan.

8. Participatie moet altijd door een professional geleid worden.

NEE: Vaak vergeten we dat er onder inwoners verborgen talenten zijn. Probeer de talenten te ontdekken en te benutten.

9. Afspraak is afspraak. Als een inwoner niet op tijd zijn plannen inlevert heeft deze pech gehad.

NEE: Contact gaat voor contract. Ieder dorp heeft haar eigen tempo. Organisatie werken met deadlines maar inwoners krijgen hiervan vrijstelling. Een vrijwilliger kun je niet opjagen. Dus strijk af en toe over je hart.

10. Het managen van verwachting is van groot belang.

JA: doe geen beloftes die je niet na kan komen. Maar... kader niet alles af, durf te dromen. Sommige oplossingen liggen buiten de kaders.

11. Een project start pas als er voldoende financiële middel zijn.

NEE: laat je niet beperken door het afvragen of er wel voldoende geld is. Een goed plan blijft nooit liggen. Er zijn altijd wel potjes op te breken, is het niet nu dan later.

12. Het grootste successen worden behaald als de inwoners zelf het initiatief hebben genomen.

JA: Niets is mooier als inwoners zelf het initiatief nemen. Wel kun je mensen op weg helpen door ze te inspireren.

13. Alle inwoners kunnen het allerhoogste niveau (zelforganisatie) aan.

NEE: het participatie niveau moet worden afgestemd aan het kunnen van de inwoners. Daarom is het ook maatwerk.

14. Inwoners mee laten beslissen is makkelijker dan zelforganisatie van inwoners.

NEE: Inwoners mee laten beslissen in beleid wordt vaak als veel lastiger ervaren dan zelforganisatie. Vaak wordt gedacht dat inwoners niet kundig genoeg zijn om over bepaalde vraagstukken na te kunnen denken. Ontdek de talenten.

